

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 360. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761559457744/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Skiønhed, helst naar han elsker hende — Er han ikke nedrig og afskyelig nok, til at hykkle, hvad bliver ham da tilovers, uden at være fræk, eller at synes tosset? Enten setter han al Skam til Side, og anstiller nogle usle og fornærmende Forsøg, at gjøre hende Lasten behagelig; eller, om han er saa lykkelig endnu, at han savner og ærer den Dyd, han har forladt; o! saa føler han sig nedtrykt af sin egen Uværdighed, frygter for, at hvert et Ord, hver en Minc skal røbe ham, og bliver tvungen, og latterlig — men der er hun

ANDET OPTRIN

LEONORE OG ORGON

LEONORE

(i det de sætte sig)

Jeg er dem meget forbunden derfor; min Hætte, at de paa min Anmodning, har villet umage sig herhid

ORGON

Umage mig! Ak! Enten maae jeg have været meget uheldig i at tilkiendegive dem mit Hierte-laug, eller de maae vide, elskværdige Leonore, at intet i Verden, er mig dyrebarere, end den Lykke, at være hos dem

LEONORE

Jeg troer det Hr. Orgon, at de bærer nogen Godhed for mig

ORGON

Sliq heller

LEONORE

At de er øm, og nidkiær over min Ære

ORGON

Ganske vist

LEONORE

At de ikke vilde udlade sig med noget, som kunde underkaste mig ufordeelagtige Domme

ORGON

Uden Tvivl — men hvad vil Jomfruen sige dermed?

LEONORE

Jeg vil sige, at da jeg har saadanne fordeelagtige

Tanker om dem, jeg ikke kan finde mig i, at de skal have roset sig af, at jeg ikke er dem ugunstig — Er det afgjort, at jeg føler meer, end Høragtelse for dem, fordi jeg finder Fornøjelse i deres Omgængelse, og undertiden søger den?

ORGON

Hvorledes? — Jeg (forvirret)

LEONORE

10 Men det er Fruentimmerets almindelige Skæbne, og jeg handler maaskee ufornuftig, at jeg beklager mig derover — Ethvert af vore Ord, enhver af vore Miner, har det Vanheld, at være Mandfolkene saa vigtig, at de altid vil finde noget deri
15 — Og det er ikke lidet, som de vil finde — Ikke vor Tanke om en og anden Ting, ikke vort Humeur allene, men vor Tilbøjelighed, og ofte vor heele Charakter — Ere vi alvorlige, saa hade, saa foragte vi dem; lade vi derimod et Ord falde, som
20 kun har Skin af Venlighed og Fortroelighed, saa ere vi dem ikke ugunstige — Og ikke ugunstig er, som de vel veed Hr. Orgon meget sagt om et Fruentimmer — alt for meget

ORGON

25 O Himmel, Leonore! Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige — Skulde jeg være saa ulykkelig? — Har Leander

LEONORE

Ja Hr. Orgon — Min Agt var ikke at dølge det
30 for dem

ORGON

Den Ubesindige! — Men Himlen veed, jeg talte ikke om nogen Vished — Kun om Aarsag til at
35 haabe

LEONORE

O, naar et Mandfolk udlader sig med, at han tør haabe, saa veed man nok, hvad det betyder — Men er det aldrig faldet dem ind, Hr. Orgon, at en, der altid har været saa ivrig en Forfægter af den
40 ugifte Stand, som de, uagtet andre gode Egenska-

ber, kunde synes mig, ikke at love den beste, ikke den kiærligste, ikke den ømmeste Ægtemand?

ORGON
(forvirret)

Ja — jeg har tænkt — jeg troede ikke 5

LEONORE

Og at jeg kunde forestille mig, at den Omgang han var vant til, med Qvinde-Kiønnet i hans Huus

ORGON
(afvinden)

Himmell! — skulde hun vide 10

LEONORE

At denne Omgang, denne bydende Tone, han saa længe havde brugt med dem, mueligt vilde give Anledning til, at han beegnede sin Kone, noget nær, som sin første Betient? 15

ORGON
(afvinden)

Ak! — Jeg faaer mit Vær igien — Ak! jeg veed alt for vel, at jeg ikke fortæner dem — Men den 20 Lyksalighed, jeg forestilte mig var alt for stor til at mit Hjerter saa let kan rive sig løs fra den — Om jeg nu og har været daarlig nok til at smigre mig for meget, forvoven nok til at sige det — skal da, fromme Leonore, et uforsigtigt Ord betage mig alt 25 Haab? — Og om jeg end hidtil har været en Fritænkter i Henseende til Ægtestanden, kan deres indtagende Dyder da ikke have forandret mit Sind? — Og bør man ikke forestille sig langt større Virkninger af dem? — Ak! — dersom de vidste, 30 hvor høyt

LEONORE

Jeg kunde vente meget af et Hjerter, som deres — Men mit Hr. Orgon — jeg nødes til at sige det — er ikke mere i min Magt 35

ORGON

O Himmell! — hvad hører jeg?

LEONORE

Det er alt givet bort til Leander — deres Hr. Bro-

der og Frue Syster ere i Dag blevne underrettede
derom

ORGON

Leander! — Ham tilhører deres Hierte? — Hvor-
15 dan er det gaaet til, at jeg ikke er bleven det vaer?
— Men jeg henførte alt til Venskab — stiftet og for-
øget ved felles Opdragelse

LEONORE

Jeg veed det, at de elsker ham, og jeg tør haabe,
10 af deres Ædelmodighed, at de ikke unddrager ham
deres Yndest, for denne Tilstaaelses Skyld

ORGON

Saa ubillig haaber jeg ikke at blive

LEONORE

Jeg tør endogsaa anmode dem om meer — Lean-
15 der troer, at jeg elsker dem, at det er mig, som har
givet dem mit Portrait — Han vil, siger han, reyse
herfra i Morgen tilig, og aldrig meer komme for
mine Øyne — Har de nogen Godhed for ham og
20 mig, kiære Hr. Orgon, saa søg ham strax op, bring
ham af hans Vildfarelse! — Siig ham, at det er Ara-
minte, som har givet dem mit Portrait — at jeg til-
giver ham alting — at han allene eyer, og stedse
skal beholde mit Hierte

ORGON

Hvor haard er denne Prøve, de sette mig paa,
deylige Leonore! — Men hvor det kommer an paa
deres og Leanders Lyksalighed, der kan jeg ikke
betænke mig et Øyeblik — *(De staae op)* — Jeg gaaer,
30 og bringer ham selv hid *(afside)* — Hvad har jeg ikke
udstaaet i denne Samtale!

(Han gaaer.)

LEONORE

Jeg var ikke uden Bekymring om, hvorledes det
35 vilde gaae af — Nu er jeg mere roelig — Jeg maae
dog underrette Araminte herom — Lucie!

TREDIE OPTRIN
LUCIE OG LEONORE

LEONORE

Hvor er min Moder, Lucie?

LUCIE

5

Hun og Hr. Orontes har indsluttet sig i hans Cabinet, med en Hollandsk Skibs-Captain, der skal have været i Batavia, og bringe Breve med, fra Hr. Orontes Broder, som opholder sig der

LEONORE

10

Fra Ariste! — Ah! det glæder mig, og jeg veed, at det ligesaa vil glæde dem

LUCIE

Maaskee kan denne Mand og give nøyere Efterretning, om de 30000 Rdlr. som skal være testamenterede til Jomfruen

LEONORE

O! Intet meer om denne upaalidelige Fortælling, som kun udsætter mig for en Argantes Forfølgelse, og en Magister Træknuvs egennyttige og latterlige Opvartning!

LUCIE

Der har vi ham selv

LEONORE

O Himmel! — der findes og fortrædelige Folk i Verden, der ret paa et Haar, veed at treffe den Tid, hvori de kan plage os meest!

FIERDE OPTRIN

MAGISTER TRÆKNUB, LEONORE OG LUCIE

TRÆKNUB

30

Gratulor, gratulor — Jeg seer, at Roserne igien har forjaget Lilierne af deres smaa Kinder — Nu det er mig per Jouem klært, at finde dem saa munter — Har min lille Gudinde maaskee min Chrie, at takke, for den Forandring?

35